

BIJeenkomst

Vissersbijeenkomst vergelijkende visserij IJsselmeer en Markermeer

LOCATIE

Golfclub Flevoland, Lelystad

DATUM

13 april 2019

AANWEZIG

Zie bijlage 1

Achtergrond

Het project "*Op weg naar een duurzame visserij op het IJsselmeer-Markermeer; gezamenlijke bestandsopnamen als stap naar breed gedragen vangstadadviezen*", dat wordt gefinancierd door het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij, beoogt de inzichten van wetenschappers en vissers bij elkaar te brengen en te leren van elkaars methoden en expertise. Daarmee ontstaat een meer gedragen bemonsteringsmethode als basis voor vangstadadviezen die wordt gedragen door zowel de wetenschap als de visserijsector. Hiermee wordt een belangrijke stap gezet naar een duurzame visserij op het IJssel- en Markermeer.

Op 13 april 2019 is er, in het kader van dit project, een vissersbijeenkomst bij de golfclub Flevoland in Lelystad georganiseerd door de Stichting Transitie IJsselmeer (STIJ) en Wageningen Marine Research (WMR).

Doel van deze bijeenkomst is: het presenteren van de voorlopige resultaten van de A-toomkuilsurveys die in september en november 2018 in opdracht van WMR en STIJ werden uitgevoerd en waarbij een vergelijking wordt gemaakt tussen de gebruikelijke bemonsteringsmethode en een alternatieve bemonsteringsmethode met de zogenaamde A-toomkuil. Ook is het verdere verloop van het project besproken, waarbij vissers de kans hebben gekregen zich in te schrijven voor de bemonstering in oktober 2019.

De discussie tijdens het overleg gaat soms breder dan de vismonitoring en de vangstadadviezen.

Er wordt in het verslag niet verwezen naar individuele sprekers, zodat aanwezigen vrijuit kunnen spreken.

Programma

De bijeenkomst startte met een inleidende presentatie van Nico Beun van STIJ over de aanleiding, het doel en de beoogde resultaten van het project '*Op weg naar een duurzame visserij op het IJsselmeer-Markermeer; gezamenlijke bestandsopnamen als stap naar breed gedragen vangstadadviezen*'.

Vervolgens nam Jouke Kampen van ATKB het woord over met een terugblik naar de uitvoering van het vergelijkend vissen in september en november 2018 en een vooruitblik naar de geplande A-toomkuilsurvey van oktober 2019. Tot slot gaf Pepijn de Vries van WMR een presentatie over de resultaten van de bemonstering in september en november van 2018.

Notulen

DATUM

13 april 2019

ONS KENMERK:

CONTACTPERSOON

Paulien de Bruijn

TELEFOON

0317 486 308

E-MAIL

Paulien.debruijn@wur.nl

Na afloop van de presentaties was er ruimte voor vragen en discussie. Het programma werd afgesloten met een praktische toelichting over de mogelijkheid voor deelname van de vissers aan de A-toomkuilsurvey en de voorwaarden hiervoor. De presentaties zijn terug te vinden in de Bijlagen.

Opmerkingen bij presentatie Jouke Kampen.

Visser: Ik heb Twijfels over de vergelijking van de boomkor met de A-toomkuil. A-toomkuil is echt voor rondvis, boomkor is ook voor bodemvis.

Jouke Kampen: Daarom verwachten we ook verschillen en daar kijken we in de analyses ook naar.

Visser: Worden de visserijadviezen op basis van de vangsten met de boomkor bepaald?

Pepijn, Jouke en Nico: Bij de boomkorsurvey wordt een vergelijking met voorgaande jaren gedaan, een relatieve vergelijking. De boomkor is nooit ingezet voor bestandsschatting en dat is ook nooit de bedoeling geweest. De monitoring is afgestemd op de specifieke informatievraag van LNV.

Opmerkingen bij presentatie Pepijn

Visser: 0.7 kg per hectare is niet veel, maar het is wel 7 keer zoveel als bij de boomkor

Pepijn: Let wel op: wat je vangt is niet wat er daadwerkelijk aan vis zit. Niet bij de boomkor en ook niet bij de A-toomkuil.

Visser: De blankvoorn- en brasemresultaten hebben de adviezen gedrukt. Maar nu blijkt dat de boomkor ze helemaal niet vangt. Hoe kun je dan advies geven?

Pepijn: je kijkt naar relatieve veranderingen en we hebben aanvullende monitoring met stand want en een marktbeemonstering uitgevoerd.

Visser: Let op, er zijn voor de bemonstering in september verkeerde coördinaten doorgegeven. Verbeterpunt voor 2019

Visser: Mag er discussie zijn over wanneer gevestigd wordt? Stel dat vissers liever in september willen, kan dat dan?

Nico, Marieken en Jouke: Er zijn een aantal factoren waardoor we voor oktober/november gekozen hebben. Ten eerste omdat we naar vergunningen kijken, in september zijn er grote gebieden voor visserij-activiteiten gesloten. Ten tweede vindt tussen september en oktober een verschuiving van de vispopulatie plaats in het water. De bemonstering duurt 5 weken. We willen niet een deel voor en een deel na de verschuiving doen. Vandaar dat we besloten hebben vanaf 15 oktober te beginnen. Ten derde willen we de resultaten graag vergelijken met de resultaten van de boomkorsurvey en die is in oktober/ november.

Visser: Jullie willen de A-toomkuil met de boomkor vergelijken. Maar is het de bedoeling om naar samenstelling of naar de hoeveelheid vis te kijken?

Marieken: Wij werken relatief, met trends. Als je jaar op jaar kijkt hoe de trend verandert moet je jaar op jaar met hetzelfde tuig vissen.

Visser: Wij zetten in 2014 al vraagtekens over het garnalennet bij de boomkormonitoring. Vervolgens vergelijk je dit met de A-toomkuil en vang je een factor 5 meer vis.

Op basis van trendberekeningen is er een besluit genomen dat er moest worden gekort. Dat kwam niet overeen met ons beeld dat de visstand verbeterd. Stel dat was gebleken dat de A-toomkuil 100 keer meer had gevangen. Dan hadden jullie ook

kunnen zeggen dat de samenstelling hetzelfde is gebleven. Wat wij bedoelen te zeggen is dat je op deze manier onmogelijk advies kunt geven. De snoekbaars is nog nooit zo goed geweest en toch geven jullie al 5 jaar een negatief advies.

Nico: We moeten kijken naar wat er in de A-toomkuilbemonstering 2019 gebeurt, dan gaan we van kant tot kant bemonsteren en zal hopelijk een mee compleet beeld van de aanwezige visstand ontstaan.

Visser: Stel dat we dan een vergelijkbare presentatie krijgen, wat dan?

Nico: Dan zie je iets over de lengteverdeling en de samenstelling. Daarna moet een rapport gemaakt worden en moet nagedacht worden over de vraag wat te doen in de toekomst. Daar moet worden overwogen. Op hoofdlijnen moet dan gekozen worden of we op de relatieve manier verder willen met de boomkor of dat we het anders gaan doen.

Wat bij de beslissing meespeelt zijn ook de vragen: wat zijn je doelstellingen en waar wil je dit soort cijfers aan toetsen?

Bij de bespreking van het eindrapport volgend jaar zijn de keuzes hoe we dit in de toekomst willen doen aan de orde. Ik snap dat jullie vragen hebben over hoe het in het verleden is gebeurd. De oorsprong van dit project komt dan ook uit het feit dat de vissers en WMR niet op een lijn zitten.

Visser: we zijn 5 jaar verder en er is een factor 5 meer gevangen maar er zijn geen consequenties.

Nico: Op dit moment zijn er nog geen consequenties. In de brief van 25 maart van LNV naar de kamer is afgesproken dat we niks veranderen voor 1 januari 2020. De consequenties in de toekomst kan ik niet voorzien. De komende periode moeten we veel discussiëren. Vanuit de wetenschap wordt gehecht aan de vergelijking tussen verschillende jaren.

Jouke: We zien verschillen tussen de A-toomkuil en de boomkor, maar kleine vissen komen redelijk overeen bij de twee methodes. WMR baseert de adviezen op kleine vissen.

Marieken: We hebben aanvullende monitoring die in de adviezen wordt meegenomen. We halen de data m.b.t. de grote vis ook uit andere aanvullende monitoring.

Nico: In 2019 worden nieuwe gegevens verzameld. Die gegevens in combinatie met de gegevens van 2018 zijn de input voor het voorstel waarmee jullie zouden kunnen komen om het in de toekomst anders te doen.

Marieken: Daarnaast moeten we ook een kosten-baten analyse doen.

Visser: Ik zet vraagtekens bij de manier waarop het advies wordt opgesteld. Als één soort minder is, trekt het alles naar beneden. Op deze manier kun je geen advies geven.

Nico en Jouke: Dat is de reden dat de -36% zoveel vragen oproept. Het was een besluit van LNV. Op het moment dat LNV besluit dat ze het anders doen zullen ze WMR vragen andere gegevens te leveren en andere adviezen te maken. Als je ander advies wilt, heb je andere gegevens nodig en we zijn nu aan het onderzoeken of er een alternatief is.

Visser: We moeten weten hoeveel vis er daadwerkelijk zit. Nico: We hebben het idee dat we na de 138 trekken, die we in het najaar gaan doen, meer weten dan ooit en dat we dan heel ver komen.

Visser: Onder wetenschappers is er geen consensus over het rente en kapitaal.

Nico: Joep de Leeuw gaat vanuit WMR daar iets van opschrijven. Vanuit Witteveen en Bos is er al iets over geschreven. Waarschijnlijk kunnen we niks met 100% zekerheid

vaststellen. Maar we kunnen wel alle kennis bij elkaar brengen en met een schatting komen.

Visser: Ik heb mijn zorgen bij de huidige manier van adviseren. Als het 1 jaar minder is, zullen ze zeggen dat het beperkt moet worden.

Nico: Als je verandering wilt moet je melden hoe je selectief wilt gaan vissen. Jullie moeten afspraken met elkaar gaan maken over hoe jullie het wel willen doen. Kom met voorstellen.

Visser: Is het de bedoeling dat WMR in 2020 weer een advies gaat geven?

Nico en Marieken: Het komende seizoen nog geen besluit. Wat er daarna gebeurt moet uit het bestuurlijk overleg komen.

Ik kan me voorstellen dat er nog een jaar aan de bevrozing geplakt wordt. Vissers en beheerders moeten het dan wel eens zijn. Als die consensus er niet is vallen we terug in oude patronen van rechtszaken en vergunningen aanvechten.

De informatiestroom vanuit WMR gaat intussen gewoon door. Adviezen zijn voor meerdere jaren en op aanvraag van LNV. WMR neemt geen beheersmaatregelen, dat doet LNV.

Vissers: Als een van de vier soorten een score van minder dan 100% heeft geldt het advies voor alle soorten. Hoe realistisch is het dat alle vier de soorten tegelijk goed scoren?

Nico: Jullie omschrijven de pijnpunten. Waar willen we naartoe met de visstand in het IJsselmeer en Markermeer? Het zou kunnen dat de discussie meer gaat over de lengteverdeling. Voor de KRW is de lengteverdeling relevant. Daarover moeten gesprekken gevoerd worden. Dan komen andere beelden en overtuigingen tussen partijen over de aanpak naar boven.

Ik hoop dat hoe het in het verleden is gegaan, niet de standaard is voor de toekomst. Dan is het hele actieplan ten dode opgeschreven. Daarom moeten jullie ook proberen te bedenken hoe we het wel zouden willen en kunnen doen.

Visser: Als LNV weer vraagt om vangstadadviezen, gaat WMR die dan op de oude manier geven?

Pepijn: Dat is wat we nu bespreken. Het is helemaal niet onze bedoeling en niet in ons belang om aan te sturen op een sterfhuisconstructie. Dat is niet onze insteek. Eelke: we praten heel veel over het verleden. We moeten naar andere benadering van bestandsopnames. Wat is de rente die je op kunt vissen? Wat ik nu mis zijn de verschillen tussen de vismethodes. Er zijn veel meer knoppen om aan te draaien. Aan jullie om te bedenken. Als de brasem bijvoorbeeld op een laag niveau zit moeten we geen netten gebruiken waarmee brasem gevangen wordt.

Nico: Als je iets anders wilt dan generieke korting moet je je hard maken om soorten die in het minimum zitten te ontzien.

Visser: 36% reductie maar nu 36% plus op de afslag.

Nico: Discussie -36% is voorlopig van tafel. LNV weet niet hoe ze dat rond moeten maken. Voor dit jaar is deze discussie gestopt. Bedenk hoe je het wel wilt hebben en hoe je dat andere partijen uit kunt leggen. Gesprekken over wat we moeten doen zijn de komende periode heel belangrijk. De kans dat je nu in gesprek komt is veel groter dan in het verleden. Nu zijn er kansen om te zeggen hoe je het wel wilt.

Eelke: In het verleden speelde het advies van de bemonstering met de Stern. Nu wordt er gekeken naar andere methodes waarbij veel meer plekken bemonsterd gaan worden. Duidelijker beeld van wat er speelt. Eigenlijk begin je nu met een schone lei.

Visser: Hoe staat de vogelbescherming er tegenover? Die wilden die 9 miljoen zo snel mogelijk gebruiken maar nu bevroren ze het.

Nico: Dat is niet bevroren. De plannen moeten nu gemaakt worden. We moeten een positieve discussie krijgen over hoe de toekomst eruit moet zien. We gaan het komende seizoen geen energie steken in de negatieve discussies. Bevroren betekent geen nieuwe regels en geen nieuwe vragen zodat alles snel voor elkaar is.

DATUM
13 april 2019

PAGINA
5 van 6

Visser: Dit is een vorm van chantage: als we ons rustig houden krijgen we een wet NB-vergunning.

Nico: Chantage is niet het goede woord. Als vogelbescherming of sportvisserij het aan willen vechten hebben ze dat recht.

Visser: Wij hebben ook zorgen over de vogelmaatregelen Markerwadden en Kreupel. Wat dat teweeg heeft gebracht, daar krijgen wij de rekening van.

Nico: Het is belangrijk daar onderzoek naar te blijven doen, maar dat is in deze discussie niet op te lossen.

Verslaglegging: Karen Schilder

Deelnemer	Organisatie/ Vaartuig
Dhr. Bakker	WR293
Arend de Beer	HN20
Herman Bruinink	HK8
Dhr. Fuchs	LE20
Dhr. Fuchs	LE23
Jelle Hakvoort	UK238
Dhr. Klaassen	HK49
Bart Last	HN3
Jan Last	HN35
Dhr. Lub	EH10
Dhr. Rotgans	WR43
Jan Schilder	VD119
Jack Schilder	VD65
Paulus Visscher	UK322
Freek Visscher	UK122
Dhr. Visser	LE 22
Siemen Wigbout	WR161
Nico Beun	STIJ
Eelke Boersma	STIJ
Jouke Kampen	ATKB
Karen Kwakman-Schilder	WMR
Betty van Os	WMR
Marieken van der Sluis	WMR
Pepijn de Vries	WMR

Bijlage 2: Presentatie Nico Beun

Bijlage 3: Presentatie Jouke Kampen

Bijlage 4: Presentatie Pepijn de Vries